

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony; — za dwu-
razową dostawę do domu dopłaca się
60 halerzy;

na prowincji:

	z jednorazową przesyłką	z dwurazową przesyłką
rocznie	30 K — h	36 K — h
kwartalnie	7 „ 50 „	9 „ — „
miesięcznie	2 „ 50 „	3 „ — „

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fln.
W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękoписów Redakcyi nie zwraca.

Adres / „Dziennik Polski” Lwów,
pauz. Marka 1. 7.
Telefon: Nr. 111.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce 20 halerzy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce
Nadstawa 40 halerzy.
Drobnie ogłoszenia po 3 halerze za
słowo. Najmniejsze ogłoszenie
30 halerzy.
Donesienia o strachu, zaręcz. nach
inne prywatnie komunikaty po
Kronice za jeden wiersz petitowy
60 halerzy.

Numer pojedynczy:

poranny . . . 3 halerze . . . 5 halerzy
wieczorny . . . 8 halerzy . . . 10 halerzy

Rada miasta Lwowa.

Lwów 4 października.

(Przed walką. — Zaproszenie. — Egzekucje za
wodę. — Zakład zastawniczy. — Sprawa prze-
wodnictwa w komisjach).

Wczorajsze posiedzenie rady rozpoczęło się
pod wrażeniem zawiązanego „klubu reformy”.
Radni przed posiedzeniem grupkami dysku-
towali; jedna i druga strona badała widocznie
teren walki, w której na pierwszy strzał miała
pójść sprawa o przewodnictwo prezydium w ko-
misjach. Galerje także stawily się we wcale li-
cznym komplecie, słowem, nastrój — jak przed
walką.

O kwadrans na 8-mą ozwał się dzwonek
prezydenta; dr. Małachowski otworzył po-
siedzenie, podając do wiadomości, że w sobotę
rano odbędzie się w katedrach lwowskich na-
bożeństwo za cesarza, jako w rocznicę imienin.

Następnie p. Hudec interpelował prezy-
denta w sprawie zalegających rekursów i egze-
kucyj podatku za wodę od rekurentów, w myśl
tego, cośmy podnieśli w numerze wczorajszym.

Prezydent odpowiedział, że rekursy są już
w toku załatwiania w sekcji finansowej. Co się
tyczy egzekucji mimo wniesienia rekursu, to
istotnie rekursy egzekucji nie wstrzymują, a
zresztą wiele jest nieuzasadnionych. Do wiado-
mości prezydenta skargi w tej mierze nie do-
szły; w wypadkach uwzględnienia godnych pre-
zydent zarządzi wstrzymanie egzekucji.

W drugiej interpelacji zapytał p. Hudec,
co słyhać ze sprawą miejskiej kasy oszczędno-
ści, a szczególnie miejskiego zakładu zastawni-
czego. Przemawia w imieniu ubogiej ludności
Lwowa i prosi, by prezydium w tej sprawie
poczyniło co należy, aby wykołać u namie-
stnictwa otwarcie takiego zakładu, który za-
dnemu z banków nie zrobi konkurencji.

Prezydent wyjaśnia, że w najbliższych
dniach zwoła komisję dla tej sprawy, aby się
nad tem zastanowiła.

Na porządek dzienny przyszła sprawa
przewodniczenia prezydium w ko-
misjach.

W dyskusji zabrał głos pierwszy dr. Ma-
rjański. Tłumaczył, że rada w uchwale
swej była przeciwna przydziałaniu z urzędu
prezydium do przewodniczenia w komisjach;
należało komisjom pozostawić swobodę, nie
przydziałając całego prezydium do komisji, aby
nie być ze strony prezydium i magistratu ma-
joryzowanym. Inna jednak rzecz, gdy komisja
sobie wybierze na przewodnictwo którego
z członków prezydium. Stawia wniosek, aby
przyjął do komisji wodociągowej p. wiceprezy-
denta Michalskiego i aby to przyjęcie rada
aprobowala jako wybranego przez komisję,
a nie powołanego z urzędu. W komisjach wa-
żnych konieczną jest obecność i współdziałanie
kogoś z prezydium, mającego egzekutywę i ta
myśl przy wyborze komisją kierowała.

Odmienne zapatruje się na to dr. Ru-
cker, który jest zdania, że należało uszano-
wać poprzednią uchwałę rady, albo zastano-
wić się nad jej niekonsekwencją zaraz na tem
samem posiedzeniu. Jego stronnicy stoją na
stanowisku zaufania do prezydium, a dali wy-
raz temu swego czasu wotując prezydium za-
ufanie w myśl wniosku dra Liliensa.

Dr. Aschkenaze markuje też zaufa-
nie dla prezydium, ale chce, aby prezydent
miasta wykonywał egzekutywę jako prezydent
miasta, ale nie jako prezes komisji. Prezesi
komisji nie mają mieć żadnej egzekutywy, ale

kontrolę. W tym kierunku stronnicy p. Aschke-
nazego pójdą dalej konsekwentnie. (Brawa na
galerji).

Prawa prezydium bronil p. Neuman, zwrac-
ając uwagę na to, że przez wyłączenie prezy-
dium z przewodnictwa w komisjach tak wa-
żnych, jak te, o których mowa, gospodarka
miejska na tem cierpieć może. Podtrzymuje swój
wniosek o reasumcję uchwały z 11 września
i ostrzega przed skutkami fałszywego kroku, po-
pełnionego przez to, że niektórzy radni nie ro-
zumieli tego, co uchwalali.

Przeciw reasumcji uchwały wystąpił dr.
Lilien, który nie może w to uwierzyć, aby
rada nie rozumiała tego, co uchwalala na wnio-
sek p. Getritza. Jesliby tak bylo, to byłoby bar-
dzo smutne. Komisja nie miała prawa wybierać
przewodniczącego z poza swego grona, (choć o
tem nie ma nigdzie zastrzeżenia). Dziwi się mo-
cno, że wyboru tego do komisji dokonano już
po uchwale rady, która co innego postanawiała.
Wierzy w to, że uchwała z dnia 11 września
jest dla miasta zbawienną. W szczerowości jest
dr. Lilien przeciwny wyborowi wiceprezydenta
p. Ciucheńskiego do komisji rzeźnianej.

Dr. Rutowski tłumaczył się na wstępie,
dlaczego znalazł się w szeregu opozycji. Nie
zrobił tego z żadnych osobistych względów,
prezydium szanuje. Według zapatrywania dra
Rutowskiego i jedna i druga strona ma rację,
a na przykład przytacza różne obrazy z Francji
i Anglii, obowiązki merów i mayorów miast
tamtejszych. Podział władzy jednak i rozdział
egzekutywy od administracji miejskiej winien
być dokonany koniecznie. Wymaga tego rozwój
miast. Specjalnie co do Lwowa, to przypomina,
że przecie komisje inwestycyjne, w których
prezydium przewodniczyło, także nie wywiązały
się tak świetnie, przekraczały preliminarze itd.
Jeżeli się komisjom zostawi swobodę, będą one
tem więcej odpowiedzialne za swe czynności, a
spadnie ta odpowiedzialność z prezydium. Nie
idzie zatem, aby prezydium nie brało udziału
w ważnych komisjach, ale nie znaczy to jeszcze,
aby miało przewodniczyć, rozdawać głosy itd.
Z głosem doradczym jest ono w komisjach nie-
kiedy pożądanę. O fachowości prezydującego nie
może przecie być mowy, jeżeli potrzeba, może
sprawę przydzielić w swem imieniu fachowco-
wi. Nie widzi żadnego argumentu za reasum-
cją uchwały z 11 września, natomiast wszystkie
przeciw.

Sprawę wyboru wiceprezydenta p. Ciucheń-
skiego na przewodniczącego komisji rzeźnianej
przedstawił p. Hudec w duchu poprzednich
mowców opozycji: Uchwałę z 11 września ro-
zumiał doskonale i wotował za nią z całą świa-
domością, uznając jej doniosłość. Wybór p.
Ciucheńskiego wobec wyraźnej uchwały zdziwil
go bardzo, choć zapadł większością głosów.
Dziwi go argumentacja p. Neumana, bo prezy-
dium ma wielkie prawo ingerencji i w niczem
go uchwała rady nie uszczupla. Jest przeciwny
reasumcji uchwały poprzedniej.

Dr. Roszkowski objaśnia, że komisja
regulaminowa zapatrywała się na tę kwestję z
tego stanowiska, że do pewnych bardzo waż-
nych komisji wybór prezydenta jest konie-
cznym; innym należy zostawić swobodę. Mo-
wca podnosi pracowitość niezmordowaną pre-
zydium lwowskiej rady i magistratu, a skutkiem
tego nie byłoby nawet możliwym prezydowanie
na wszystkich komisjach, choć sama obecność
prezydium w komisji wpływ dodatni na tok
agend i obrad wywiera. Jedynie ze względu na
interes publiczny jest zdania, żeby prezydium
zasiadało tylko w komisji rekursowej i dla
spraw osobistych; inne niech same się rządzą.

Przeciw reasumcji przemawiał dalej dr.
Weigel. W tej chwili przewodniczący, podda-
wszy pod głosowanie wniosek p. Bardasza
o zamknięcie dyskusji, konstatuje, że za-
pisanych jest do głosu jeszcze 13 mowców.
P. Romanowicz wnosi wobec tej cyfry, że-
by wybrać mowców generalnych pro i contra,
ale bojąc się, że formalna dyskusja może po-
trwać za długo, cofa wniosek (śmiejch).

Zabrał tedy głos dr. Pisek. Nie widzi
obawy, aby prezydent miał w komisji komu
imponować, lub wpływać na obrady komisji.
Z tego też powodu jest za wnioskiem Neumana,
to jest za reasumcją uchwały.

Dr. Bykowi idzie głównie i przedewszyst-
kiem o to, jaka była uchwała, bo nie był wtedy
na posiedzeniu 11 września. Informował się
dziś w protokole, z którego się przekonał, że
wobec brzmienia uchwały „że całe prezydium
nie może należeć do komisji” nie ma się wła-
ściwie o co sprzeczać, bo uchwała nie brzmi
wcale, aby nikt z prezydium do komisji nie
należał. Trudno przecie żądać, aby członkowie
prezydium nie mogli brać żadnego udziału w
komisjach, bo byłoby to i niewłaściwym i śmie-
sznym. Uważa, że gdyby uchwała z 11 września
utrzymała się w mocy, to na zewnątrz byłoby
to, mimo wszelkich zapewnień, — rodzajem
wotum nieufności dla prezydium miasta. Stawia
wniosek, aby na razie rada zatwierdziła p. Mi-
chalskiego, jako przewodniczącego komisji wo-
dociągowej, p. Ciucheńskiego, jako rzeźnianej,
a następnie może zatwierdzić elektryczną, kogo
ona sobie wybierze.

P. Getritz wyjaśnia, że stawiając 11-go
września wniosek, nie miał na myśli, że go w
ten sposób będą niektórzy radni interpretowali.
Gdyby był o tem wiedział, byłby może nawet
takiego wniosku nie stawiał.

Do faktycznych sprostowań zabierali głos
pp. Riedl i Rucker.

P. Szpilman objaśnia, że sprawa ta
cała datuje się od czasu rozpraw nad budżet-
tem. Utrzymuje, że prezydium było przeciążone
pracą, że nie można się było doczekać zwola-
nia komisji. Nie kieruje się żadnymi prywatno-
ściami, ale stoi tylko na tem stanowisku, aby u-
chwały rady były szanowane.

Prof. Pawlewski byłby bardzo rad,
gdyby mu odjęto mandat przewodniczącego ko-
misji gazowej, bo przekonał się, że to jakoś
nie idzie. W kwestji przewodnictwa prezydium
w komisjach, stoi zgodnie na stanowisku opo-
zycji. Komisje, które nie uszanowały uchwał
większości, złą zrobiły przysługę prezydium i
postawiły je w ni-przyjemnem położeniu. O re-
asumcji uchwały z 11 września nie powinno
być mowy.

Tego samego zdania jest i p. Makusz.
Nie rozumie on argumentów p. Neumana i
na reasumcję się nie godzi. Nie godzi się też
na zatwierdzenie wyborów komisji, dokonanych
samowolnie po za radą.

Przemawiał dalej p. Blumenfeld prze-
ciw reasumcji i wnioskowi p. Neumana.

Raz jeszcze zabrał głos p. Neuman,
uzasadniając swój wniosek o reasumcję. We
wnioskach opozycji widzi ukryte cele, a uchwałę
z 11 września uważa za „nieprzychylną”.
(Wesołość).

Po wypowiedzeniu tego zdania, powstał p.
Pawlewski i zaprotestował, aby nazywano
uchwały rady nieprzychylnymi: „Nie będziemy
tego słuchać” — zawołał.

Po chwili uspokoiło się nieco, a następny
mowca p. Mokrzycki, rzekł się głosu.

Do faktycznego sprostowania zabrał głos
jeszcze dr. Marjański, poczem przystąpiono

do głosowania. Utrzymał się wniosek p. Szpilmana o imienne głosowanie. Głosowało za reasumcją 33, przeciw reasumcji 31 radnych.

Wobec tego wyniku głosowania, nie wiadomo właściwie, co zrobić z tym fantem. Usiłowal przyjąć radzie w pomoc dr. Löwenstein dr. Marjański i Dziwiński równocześnie interpretując regulamin. Ponieważ, choć pora była bardzo późną (9.45), nie chcieli odroczyć dyskusji dalszej, przeto przemawiali dalej pp. Löwenstein, Romanowicz, Aschkenazy. Ten ostatni oświadczył, że jeżeli uchwała została zreasumowana, to dotyczyło całego wniosku p. Getritza, chyba, że się chce opozycję majoryzować! (Gwar na sali).

Po przemówieniu jeszcze dra Liliena i p. Pawlewskiego, który żądał stanowczo enuncjacji prezydium, czy ma całe prezydium w komisjach zasiadać, czy tylko jeden z jego członków, wyjął prezydent, że dyskusja nad wnioskiem p. Getritza ma być podjęta na nowo.

Podjęto tę długą i okropnie zagmatwaną dyskusję, znów przemawiała niezliczona liczba mowców, — *de lana caprina* — tym razem. Przemawiano już chodząco i stojąco i dzwonek prezydenta daremnie wzywał o spokój i „zajęcie miejsca“.

Ostatecznie o kwadrans na 11 było jeszcze zapisanych 5 mowców do głosu. Mówili więc jeszcze pp. Löwenstein, Piepes-Poratyński, dr. Weigel i Neuman.

Ponieważ ostatecznie p. Getritz wniosek swój cofnął, utrzymał się wybór pp. Michalskiego, Ciuchcińskiego i Małachowskiego do komisji wodociągowej, rzeźnianej i elektrycznej.

Na tem zamknięto posiedzenie o pół do 11 w nocy.

Pogrzeb Zoli.

(Telegram Dziennika polskiego).

Paryż 4 października. Pani Zola w głównej rozmowie, którą miała wczoraj z Alfredem Dreyfusem, miała wyrazić życzenie, aby ostatnie przysługi oddane jej mężowi, miały charakter literacki i ze względu na to, że obecność Dreyfusa rozbudziłaby polityczne namietności, prosiła go, by nie brał udziału w pogrzebie.

Na to odpowiedział Dreyfus, że uważa za święty obowiązek wdzięczności być na pogrzebie i dodał, że na wypadek, gdyby się wstrzymał od udziału, ogłoszono by go za tchórze. Pani Zola trwała przy swem życzeniu, tak, że w końcu Dreyfus miał na to się zgodzić.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Rokowania ugodowe.

Budapeszt 3 października. Wczoraj odbyła się pod przewodnictwem p. Szella rada gabinetowa. Zajmowano się na niej sprawą ugody.

Odnaczenia.

Wiedeń 4 października. Cesarz nadał zwyczajnemu profesorowi uniwersytetu lwowskiego ks. dr. Klemensowi Sarnickiemu z okazji przeniesienia go na własną prośbę w stan spoczynku, krzyż komandorski orderu Franciszka Józefa.

Mianowania.

Wiedeń 4 października. Cesarz zamianował kontrolora w głównej kasie krajowej Wiktora Rosenfelda dyrektorem tej kasy.

Minister sprawiedliwości zamianował głównego kasjera w głównej kasie krajowej Józefa Robakowskiego kontrolorem.

Minister skarbu zamianował starszego zarządcę salinarnego Erwina Windakiewicza i starszego zarządcę górniczego Emila Macha radcami górniczymi; zarządcę górniczego Eugenjusza Furdzika starszym zarządcą górniczym, a zarządcę górn. Karola Mańkowskiego również starszym zarządcą górniczym.

Sp. hr. Józef Wodzicki.

Kraków 4 października. Z powodu śmierci hr. Józefa Wodzickiego, nadeszła na ręce brata zmarłego, Antoniego hr. Wodzickiego, następująca depecha, podpisana przez generalnego adjutanta cesarza, Bolfrasa: „Jego ces. i

króci. apostolska Mość boleśnie dotknięty wiadomością o zgonie hr. Józefa, w Bogu spoczywającego brata Waszej Ekscelencji, pomny długoletniej, a tak bardzo pożytecznej pracy jego w najwyższej służbie, polecił mi wyrazić Waszej Ekscelencji najgorętsze współczucie w tej ciężkiej stracie.“

Pogrzeb odbędzie się w Krakowie w sobotę popołudniu w kaplicy cmentarnej.

Belgijski minister spraw zagranicznych zwrócił się do krakowskiego starostwa z prośbą o złożenie w jego imieniu wieńca na trumnie.

Echo defraudacji w Laenderbanku.

Wiedeń 4 października. Prezydent wiedeńskiej izby handlowej podał się do dymisji. Dymisja ta pozostaje w związku ze skompromitowaniem tutejszych instytucji bankowych, które wykonywały zlecenia giełdowe defraudanta Jellinka.

Wiedeń 4 października. Izba giełdowa skazała te firmy, które na giełdzie grały za Jellinka na grzywny w kwocie 2000, 1000 i 500 koron.

Firmy skazane na 1000 i 500 koron, otrzymały nadto nagane, dwie zaś inne ostrą nagane. Komisarz rządowy zażądał w kilku wypadkach od zarządu giełdy, kar przewidzianych statutem. Śledztwo przeciw 2 firmom wstrzymano.

Rozruchy antyserbskie.

Zagrzeb 4 października. Dr. Frank, syn znanego posła, uważany za głównego inicjatora rozruchów antyserbskich, został wczoraj po przeprowadzeniu rozprawy uwolniony od winy.

Zagrzeb 4 października. Bojkot przeciw sklepom serbskim przybiera coraz większe rozmiary. Na głównych ulicach, przy których znajdują się wspaniałe sklepy serbskie, utrzymują straż studenci chorwaccy i uważają, czy do sklepów tych nie wchodzi panie chorwackie. Pannom, chcącymi czynić zakupy w sklepach serbskich, grożą, że podczas karnawału na wszystkich balach będą sprzedawały pietruszkę, gdyż nikt z młodzieży nie wzmie ich do tańca.

Rozruchy antyżydowskie w Częstochowie.

Wrocław 4 października. Z Częstochowy donoszą, iż aresztowano tam z powodu ostatnich rozruchów 800 osób. Fabrykant cygar Wiener otrzymał kilka listów anonimowych, grożących powtórzeniem rozruchów w dniu sądnym. Rząd rosyjski poczynił wszelkie zarządzenia, aby zapobiedz nowym rozruchom.

Wrzenie na Bałkanach.

Sofia 4 października. Wczoraj odbył się tu meeting macedoński. Michajłowski oświadczył, że w Monastyrze i Kastorji wybuchło powstanie. Meeting uchwalil rezolucję z wezwaniem do zarządu komitetu, aby starał się obudzić zainteresowanie dla Macedończyków wśród mocarstw a zwłaszcza u Rosji.

Uroczystości w Szypce.

Stambuł 3 października. Konferencja sultana z w. ks. Mikołajem Mikołajewiczem, miała przebieg bardzo serdeczny. W. ks. wyraził sultanowi pozdrowienie od cara Mikołaja i zapewnienie o jego uczuciach przyjaznych. Jak twierdzą, odwiedziny w. ks. w Stambule mają zadokumentować że uroczystości w Szypce nie miały wcale charakteru politycznego, lecz były wyłącznie tylko uroczystością wojskową.

Katastrofa.

Madryt 3 października. Koło Granady nastąpiło wykołowanie pociągu, przyczem 14 osób zostało ranionych.

Walka kulturalna we Francji.

Paryż 3 października. *Echo de Paris* donosi, że przeciw tym dziennikom, które alarmowały publiczność i spowodowały ją do wycofania wkładek z kas oszczędności, jako odwet za ustawę kongregacyjną, będzie wdrożone śledztwo.

Paryż 4 października. Prezydent ministrów Combes wezwał okólnikiem 22 biskupów tych diecezji, w których są seminarja teologiczne i połączone z niemi szkoły średnie, aby w tych zakładach zatrudnieni byli jako nauczyciele tylko świeccy księża, z wykluczeniem zakonników, Lazarystów i Marystów, gdyż Lazarysty mają pozwolenie działania tylko jako misjonarze za granicą.

Strejk górników.

Lens 4 października. Strejk górników rozszerza się w zagłębiu Pas de Calais. Noc upłynęła w niepokoju. W sześciu kopalniach na 25.000 górników tylko 8000 stanęło do pracy. Grupa strejku-

jących wybiła szyby w kilku domach, zamieszkałych przez górników, którzy nie przyłączyli się do strejku. Zresztą nie przyszło do żadnego poważniejszego zajścia.

Dramat rodzinny.

Zwickau 4 października. Na leśniczówce Walde, leśniczy tamtejszy zastrzelił swoją żonę i troje dzieci, a następnie sam sobie odebrał życie. Przyczyną morderstwa i samobójstwa miały być niesnaski małżeńskie. Morderca liczył lat 60, jego żona lat 30.

Wiedeń 4 października. Dr Koerber był wczoraj na audjencji u cesarza.

Wiedeń 4 października. Teodor Flamm, autor wielu sztuk ludowych zmarł.

Izba sądowa.

Lwów 4 października.

(Z lwowskich społecznych mętów).

Po południu przesłuchiowano świadków w dalszym ciągu. Zeznawali więc lekarze, sądowy i dyżurny ze stacji ratunkowej, który pierwszy oglądał pijanego rzekomo Palasa, agent policji Finkelstein, który Chapkę wysledził, policjant Diak, który znalazł na walach Palasa, i świadkowie, których oskarżeni do fałszywych zeznań namawiali. Na ogół, zeznania świadków przesłuchanych po południu, były dla oskarżonych mniej korzystne niż świadków z przed południa.

Ciąg dalszy rozprawy dziś rano. Wyrok zapadnie prawdopodobnie około południa.

Teatr.

(„Kładka“, komedja w 3 aktach przez Fryd. Gressac i Franc. de Croisset).

Hop-la! To rozumiem! Furda, tingel. Tam nie potrafią nigdy podać człowiekowi „coś takiego“, jak śpiewa pani Kliszewska, w tak finezyjnej formie. Takie sztuki, to prawdziwy teatr. Przynajmniej człowiek nasłucha się i napatrzy, że niczem „Świat na opak“... Ze Francuz dla zaulkowego teatru potrafi takie sztuki pisać: o tem wiedziałem; ale, że teatr lwowski potrafi je wystawić — nie przypuszczałem i widzę, że „sztuka dla sztuki“ idzie coraz lepiej. Hop-la!

Radbym, z obowiązku, powtórzyć treść tej pikantnej, a jednoznacznej „Kładki“. Radbym opowiedzieć, jak młody, głupiutki a bogaty brukotłucek paryski uwodzi jakąś zamężną awanturnicę; jak ona znowu rozwodzi się z mężem, ale nie może — przynajmniej na razie — zostać żoną kochanka, jako współwinnego w jej wiarołomstwie.

Radbym powtórzyć, jak sprytny adwokat urzęda nieprawdopodobną szopkę i aranżuje „tymczasowy“ ślub barona z ubogą swoją pupilą, aby uchylił podejrzenie, że ów głupiutki brukotłucek bałamucił rozwiedzioną mężatkę; jak następnie zniechęca się do owej mężatki, a odczuwa nagłą miłość do „żony od parady“ i jak nareszcie porzuca pierwszą, a drugą poślubia — w sypialni...

Brak mi jednak powagi autorów francuskich, którym wolno kankana podać, jako dzieło sztuki i — brak mi odwagi tych, którzy „Kładkę“ — wprowadzili na scenę polską.

A szkoda, bo odwaga zwycięża. Teatr narodowy, pod hasłem „hop-la!“, przedstawiał wczoraj prawdziwie rozkoszne widowisko. Wszystkie miejsca zajęte; oklaski z łóż i parteru huczące. Członkowie komisji artystycznej, którzy teraz (jest ich ośmiu!) nie mogą pomieścić się w łóży, zmieniali się kolejno, aby każdy mógł przynajmniej cośkolwiek usłyszeć z aprobowanej przez nich „nowości“, a z wielkim sumptem sprowadzonej z zaulków Paryża...

Artyści grali dobrze, chociaż może nie wszyscy *con amore*. Tylko reprezentantki ról niewieścich, panie Bednarzewska i Solska, obok dobrej gry mimicznej, mówiły tak cicho, że ich nikt nie słyszał. Może to srom kobiecy?.. Czego się wstydić, jeżeli tyle innych niewiast przetrwało w teatrze do końca?

I jeszcze jedno uderzało wszystkich na tym kankanie w świątyni sztuki narodowej: łoża dyrektora teatru była pustą. A szkoda, bo nie było komu dziękować za tę biesiadę, jaką nam wczoraj sprawiono...
Kl. K.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Sobota 4 października

Filharmonja lwowska: Koncert. Początek o godzinie 7¹/₂, wieczorem.

Teatr miejski: „Świat na opak“, fantastyczno-burleskowa operetka. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Kalendarz. Sobota (4): Franciszka Ser. — Znatysława. (21): Kondrata. Wschód słońca o godzinie 6 minut 9, zachód o godzinie 5 minut 26

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota + 3° R. Dżdżysto.

Wiadomości osobiste. Dr. Barącz, docent uniwersytetu, wyjechał na kilka tygodni za granicę, w celach naukowych.

Namiestnik hr. Piniński, powrócił do Lwowa, a jutro udzielać będzie zwyczajnych audjencyj.

Przez kilka dni bawił we Lwowie ks. Smolickowski, generał zakonu OO. Zmarłychwstańców. Wczoraj odjechał do Adrianopola.

Mianowania. Minister oświaty zamianował knosza biblioteki uniwersyteckiej we Lwowie, dra Fryderyka Papégo, konserwatorem dla spraw I sekcji, na okres pięcioletni w okręgu, obejmującym powiaty polityczne: Bóbrka, Dolina, Drohobycz, Kałuż, Rohatyn, Rudki, Sambor, Stanisławów, Stary-Sambor, Stryj, Turka i Żydaczów.

Wybór posła do rady państwa, z okręgu mniejszej własności Stryj-Drohobycz-Żydaczów, opróżniony skutkiem śmierci śp. Karola hr. Dzieduszyckiego, rozpisany zostanie w tych dniach na drugą połowę listopada rb.

Dzisiejszy koncert wielki symfoniczny za powiada się świetnie. Jak nam donoszą, większa część biletów została już rozprzedana. W koncercie biorą udział: Mira Heller, która tak owacyjnie witana była przez naszą publiczność na czwartkowym wieczorze i baryton Sammarco.

Podejrzana pierzyna. Ksenia Wasylewiczowa z Dolhomościsk powiatu mościckiego, sprzedawała wczoraj na placu Krakowskim pierzynę, wartości 12 koron, ponieważ jednak nie umiała wytłomaczyć skąd w jej posiadanie przyszła, oddano ją do aresztu, aż do wyklarowania sprawy.

Kompletny mundur dezertera Jana Saliszyna, zbiegłego niedawno z koszar 30 pp., znaleziono wczoraj w ogrodzie przy ulicy Zamkowej l. 1.

Nowe kościoły. W niedzielę, dnia 28 zm. ks. prałat Gromnicki z Buczacza, poświęcił kamień węgielny pod nowy kościół w Trybuchowcach. Staraniem p. Fr. Horodyskiego, właściciela Trybuchowca i Pyszkowiec, ma tam stanąć obszerna świątynia pańska.

W poniedziałek, w uroczystość św. Michała, poświęcił ks. prałat Gromnicki, nowy kościół kamienny w Słobódce obok Dżuryna, który stanął za staraniem ks. Rakszyńskiego. W uroczystości tej wzięły udział nieprzebrane tłumy ludu, a po mszy św., odprowadzonej w nowym już kościele, przemówił w podniosłych słowach do zebranych, ks. prałat Gromnicki.

Tyfus brzusny szerzy się nagminnie w Nadwórnej. Chorych jest przeszło 40 osób; kilka już umarło.

Nowy strejk rolny. W Bolestraszycach pod Przemyślem zastrejkowali miejscowi robotnicy przy kopaniu kartofli u tamtejszego posesora, izraelity Sprunga. Przyczyną strejku było to, że Sprung płacił robotnikom z Bolestraszyc mniej niż okolicznym, dopiero teraz podwyższył im płacę na 1 koronę i ludzie wracają już do pracy. Uwięziono dwóch chłopów, którzy pobili obcych robotników.

Defraudacja. Z Wiednia telegrafują nam, iż starszy oficer pocztowy Hroch, zajęty w urzędzie pocztowym na Währingu, umknął, zdefraudowawszy 54.000 koron

Panika w teatrze. Na onegdajszym przedstawieniu w budapeszteńskim teatrze narodowym była mała panika. Na trzecim pięttrze zemdlala jakaś pani w łoży, co dało powód do przypuszczenia, że powstał pożar w teatrze. Zaczęto się zewsząd cisnąć ku wyjściom. Przytomności reżysera udało się zapobiedz możliwej katastrofie.

Zupełno zaciemnienie księżycy będziemy mieli w piątek dnia 17 b. m. Początek nastąpi o godzinie 5 minut 17 i trwać będzie do godziny 7 minut 48.

Międzynarodowy kongres dla zwalczenia handlu żywym towarem obradować będzie w Frankfurt nad Menem, w dniach od 7 do 10 b. m. Z Austrii zgłosił się jeden uczestnik.

Światowy kongres przeciwgruźliczy ma się odbyć podczas zamierzonej wystawy powszechnej w St. Louis w r. 1904.

O strasznej tragedji jaka rozegrała się w tych dniach na rzece Cisie, donoszą z Budapesztu. Jan Karvaly przed kilku jeszcze laty należał do najbogatszych mieszkańców Bacs-Martonos. W skutek jednak złych spekulacji, naraz utracił wszystko, tak, iż nawet rzeczy jego i meble uległy substatacji. Pewnego dnia Karvaly popakował pozostałe jeszcze rzeczy i wraz z żoną i czworgiem dzieci, wsiadł do łodzi, ażeby się przeprawić na brzeg Cisy i tam udać się do swych krewnych. Kiedy jednak łódź znalazła się na środku rzeki, Karvaly podłożył pod spód łodzi wosło i przewrócił ją dnem do góry. W falach już objął ramionami żonę i dzieci i tak zginęli pod wodą. Świadkowie strasznej sceny pośpieszyli nieszczęśliwym z pomocą, było już jędoak zapóźno. Z wody wyciągnięto już tylko sześcioro martwych zwłok.

Nowi ojcowie miasta.

Józef Wczelak.

„Józef“ mu na chrzcie świętym dano. Wybór był więcej niż trafny. P. Wczelak poświęcił się także zarobkowaniu wyrobami z drzewa i w drzewie. Poszedł jednak dalej, niż jego święty patron. Stolarstwo i ciesielstwo podniósł do godności fabryki parowej i zamienił je na sztukę robienia złotych interesów. Wzorem też św. Józefa, który, jak wiadomo, uciekł do Egiptu przed Herodem, p. Wczelak rzucił w młodości swój kraj, gdzie to Wełtawa mętne toczy fale, i przybył do Galicji. Oszczędny, obrotny i przedsiębiorczy przystąpił jako spółnik do fabryki wyrobów stolarskich założonej przez brata śp. Franciszka. Przedsiębiorstwo to rozwija się pomysłnie i zasypuje swymi produktami całą Galicję a nieradko eksportuje je i za granicę. Wszystkie niemal większe rządowe i krajowe roboty stolarskie pochodzą z tej fabryki. Wystarczy wymienić gmach sejmowy, dyrekcję poczt, szkołę kadecką, namiestnictwo, *Collagium novum* w Krakowie, nowy teatr lwowski etc. Od śmierci brata t. j. od lat 4 fabryka jest własnością wyłącznie Józefa; zatrzymała naturalnie dawną swą firmę.

Radny Wczelak, liczy dziś lat 53 i wygląda bardzo czerstwo ze swą twarzą wcale regularną o ciekawych żywych oczach, nosie, z charakterystycznym podaniem naprzód i szpakowatą dyskretną hiszpanką. Doskonale się u nas zaaklimatyzował i zebrawszy sobie wcale spory majątek wypływa oto całą siłą pary na widowie publiczną. Zasiada także w lwowskiej izbie handlowej, gdzie jest bardzo czynnym członkiem. Wszedł do rady z ramienia strzelnicy, do której uczęszcza jak urodzony Lwowianin. W życiu obawia się tylko dwóch rzeczy: JE. Korytowskiego z jego uprzykrzonym podatkiem osobistoduchodowym i ognia, który stale od czasu do czasu, niezbyt jednak grzecznie, nawiedza jego skład fabryczny drzewa, położony w samym niemal sercu ulicy Łyczakowskiej.

Przed kilku laty włamano mu się do kasy ogniortwalej i skradziono stamtąd kilka tysięcy guldenów. Fakt ten, napozór powszedni, mimo-woli odsłonił podczas akcji śledczej inne osobiste stosunki sprawców kradzieży, które znowu złożyły się na smutnej pamięci skandaliczną afere klasztorną ksieni pp. Benedyktynek. Tak to pomimo swej woli zrewoltował p. Wczelak swą kasą całe miasto. Do dnia dzisiejszego jeszcze dokładnie nie zdaje sobie sprawy, jak to się stało.

W tej chwili gotuje się do godnego piastowania tak zaszczytnego urzędu, jak radcostwo miejskie. W sali ratuszowej będzie zabierał głos nie od parady. Mówi z wybitnem zabarwieniem języka czeskiego, ale zapytany o narodowość odpowiada żywo: „spolenizowalem se“. Ano... Zobaczymy to w radzie!

Pomnik Kościuszki w Sanoku.

W niedzielę dnia 28 z. m. odbyło się w Sanoku uroczyste odsłonięcie pomnika bohatera z pod Racławic. Figurę Kościuszki wykuł z kamienia p. Markowski, podstawę z kamienia li-

skiego, według wzoru architekta Talowskiego, obrobił rzeźbiarz p. Aszklér, tarczę i napis oddała w brzozy fabryka sanocka, według modelu zrobionego przez rzeźbiarza Pietkiewicza z Rymanowa. Pomnik cały kosztował tylko około 3.000 koron.

Uroczystość odsłonięcia była wspaniała. Oprócz mieszkańców Sanoka wzięło w niej udział przeszło 500 włościan ze wsi okolicznych. Przybyły mianowicie banderje (przeszło 80 koni) z Posady Sanockiej. Bukowska, Nowosielec, Zarszyna. Długiego, Beska, byli koszyerzy z Bażanówki (około 30 osób) i z Posady olchowskiej niosący wieńce „dla Naczelnika“, strażę ogniową z Mrzyglodu, Baska, Sanoka, Zarszyna, dziewczęta z wieńcami z kilku gmin, delegacje gmin, kółek rolniczych i nauczyciele okoliczni na zaproszenie komitetu.

Wspaniała pochód ruszył o 10 rano ze „Sokoła“ do kościoła, gdzie odprawiono nabożeństwo, a piękne kazanie wypowiedział gwardjan Franciszkanów O. Karwacki. W pochodzie wzięły udział, prócz wymienionych: cała młodzież szkolna, liczne korporacje miejscowe i rada miejska, liczne delegacje sokole z wieńcami pod sztandarem przemyskim i przedstawiciele rady powiatowej. Z nosłów obecni byli pp. Lipiński i Włodzimierz Gniewosz. Z kościoła udano się pod pomnik, gdzie przemówił przewodniczący komitetu p. dr. Zaleski.

Przemawiał następnie pod pomnikiem odsłoniętym już, ks. dr. Trz n a d e l, poczem burmistrz, p. Witoszyński, objął pomnik w posiadanie miasta. Od ludu przemówił p. Milan z Besta, a imieniem sokolstwa p. Kusiba z Przemyśla.

Po wysłuchaniu tych przemówień, cały pochód przedelfilował przed pomnikiem, poczem udano się do „Sokoła“, gdzie odbyło się przyjęcie gości. Uroczystość zakończył uroczysty wieczór w sali „Sokoła“.

Tajemniczy więzień.

Od lutego b. r. zajmował jedoą z odosobnionych cel wiedeńskiego kryminalu więzień pilnie strzeżony, a ubrany w bluzę mundurową, austriackiego kapitana. Wiedzano o nim tyle, że miał się we Wrocławiu dopuścić zbrodni wymuszenia na jednym z arcyksiążąt domu austriackiego, a gdy sądy pruskie uznały się niekompetentnymi do sądenia uwięzionego, oddano go pod sąd władz austriackich. Te uznały więźnia za obłąkanego. *Die Zeit* przynosi obecnie ciekawe o tym tajemniczym więźniu szczegóły:

Oto przeniesiony na własne żądanie w stan spoczynku kapitan Rajner Januarius Fischer, założył we Wrocławiu kawiarnię, którą prowadził wspólnie ze swoją żoną, córką pewnego austriackiego generała. Gdy przedsiębiorstwo wymagało dużo pieniędzy, zwrócił się on do arcyksięcia, z którym stał w bliskich stosunkach, jako jego syn chrzestny, z żądaniem większej sumy. Dano mu tylko część, z tem, żeby się więcej nie naprzykrzał, gdyż przyszłość zapewni mu arcyksiążę. Dowód tego będzie miał kapitan Januarius po jego śmierci.

Nie czekając na to, Fischer począł pisywać do arcyksięcia listy tak natarczywe, że władze pruskie uznały w nich znamiona zbrodni wymuszenia. Kapitan Januarius Fischer został aresztowany. Władze pruskie zaczęły urządowanie, gdy wtem, magle z berlińskiej kancelarji nadwornej przyszedł rozkaz, aby Fischera wydać w ręce sądów austriackich. Jeszcze przedtem zażądał sam Fischer, aby zbadano jego stan umysłowy, a największe powagi lekarskie uznały, że jest zupełnie zdrów.

W Wiedniu osadzono ekskapitana w zupełnie odosobnionem więzieniu, a radca rządowy dr. Hinterstoiser uznał, że jest bardzo ciężko chory na umyśle i kwalifikuje się do domu obłąkany. h. Fischer żądał jawnej rozprawy, ale napróżno. Przeprowadzono ją w jak największej tajemnicy, a dnia 13 września br. wypuszczono go z więzienia dopiero wówczas, gdy dał słowo honoru, że do arcyksięcia żadnych dalszych nie będzie miał pretensyj. W tych dniach opuścił Fischer Wiedeń z zamiarem szukania si rawiedliwości.

W dalszym ciągu swych rewelacyj, utrzymuje *Die Zeit*, że władze stoją przy tem slnie, iż Fischer jest istotnie umysłowo nieporczytelnym. Ciekawem jest, że gdy adwokat Fischera

